

MEELESPEA

Euroopa Inimõiguste Kohtusse pöördujale

Milliste asjadega tegeleb Euroopa Inimõiguste Kohus.

Euroopa Inimõiguste Kohus (edaspidi tekstis **Kohus**) on rahvusvaheline asutus, mis võtab teatud kindlate tingimuste olemasolul vastu kaebusi isikutelt, kes väidavad, et on rikutud nende **Euroopa Inimõiguste Konventsiooniga** kehtestatud inimõigusi. See Konventsioon on kokkulepe, mis on sõlmitud Euroopa riikide vahel tagamaks **kindlaksmääratud põhiõigusi**. Need tagatud põhiõigused on kehtestatud Konventsiooni ja tema 1., 4., 6. ja 7. lisaprotokollidega, mis on Konventsiooniga ühinenud riikide poolt alla kirjutatud. Konventsiooni, lisaprotokollide ja teid huvitava riigi poolt allakirjutamisel tehtud reservatsioonidega peaksite **enne kaebuse kirjutamist tingimata tutvuma**.

Kui te arvate, et Konventsiooniga ühinenud riik on ahistanud **teie isiklikuks kahjuks** mõnda neist põhiõigustest, võite te kaevata Kohtusse. Kohus võib menetleda vaid kaebusi, mis puudutavad Konventsiooni ja tema lisaprotokollidega kehtestatud õiguste rikkumisi. Kohus ei ole Konventsiooniga ühinenud riikide kohtute apellatsioonikohtus ja ei või tühistada ega muuta nende otsuseid. Ka ei saa ta sekkuda teie poolle teie kaebust lahendava võimuna.

Kohus võib vastu võtta kaebusi **ainult Konventsiooniga ühinenud riikide peale** ja **ei või** menetleda kaebusi toimingute või otsuste kohta, mis on toimunud või tehtud **enne teatud tähtaegu**. Piirtähtajaks on sõltuvalt ahistatud põhiõigusest kas riigi Konventsiooniga või tema vastava lisaprotokolliga liitumise kuupäev.

Te võite kaevata **Kohtusse vaid riigivõimude** (seadusandja, administratsioon, kohtud jne.) poolt sooritatud toimingute või tehtud otsuste üle. **Kohus ei või menetleda** kaebusi eraisikute, valitsusväliste organisatsioonide, asutuste ja erafirmade peale.

Enne **Kohtusse** pöördumist peate olema **ära kasutanud kõik siseriiklikud võimalused** oma kaebuse lahendamiseks. See tähendab, et teie kaebust peab olema menetletud kõige kõrgemas võimalikus kohtus (kui te kaebate kohtu süüdimõistva või teie suhtes ebaõiglase otsuse peale, **ei ole vajalik püüda saavutada** selle otsuse **ümbervaatomist**; piisab, kui normaalne apellatsiooniprotseduur kõrgeima astme kohtus on läbitud). Kõik võimalused peavad olema kasutatud **vastavuses kehtestatud tähtaegade ja protseduurireeglitega**. Näiteks, kui kohus lükkas teie apellatsiooni tagasi, kuna edasikaebamise tähtaeg oli mööda lastud või te ei olnud täitnud ettenähtud tingimusi kaebuse esitamiseks, ei saa **Kohus** tõenäoliselt teie kaebust vastu võtta.

Kohtusse kaebamiseks on teil aega **kuus kuud** peale kõige kõrgema siseriikliku kohtu või muu võimu otsuse langetamist. Kui teie kaebus puudutab kohtuotsust siis see kuuekuuline tähtaeg hakkab jooksma **kõrgeima apellatsioonikohtu otsuse langetamise**

päevast, aga mitte mõne teie taotluse tagasilükkamise hetkest selle otsuse uuesti läbivaatamise kohta. Kui te pole oma kaebust, kas või kokkuvõtlikult, esitanud kuue kuu jooksul, ei saa **Kohus** seda menetlusse võtta.

Kuidas pöörduda Euroopa Inimõiguste Kohtusse

Kui te olete veendunud, et te võite kaevata mõne Konventsiooni või selle lisaprotokollidega tagatud inim-õiguse ahistamise peale ja et kõik eespoolmainitud tingimused on täidetud, tuleks teil **kõigepealt kirjutada kiri Kohtu registraatorile** järgneval aadressil:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 STRASBOURG CEDEX
FRANCE

Kirjas tuleb:

- a) **esitada kaebuse sisu;**
- b) **mainida, millist Konventsiooniga teile tagatud õigust on teie arvates rikutud;**
- c) **näidata ära, mida olete oma õiguste taastamiseks senini ette võtnud;**
- d) **loetleda kõik ametlikud otsused**, mis on teie kaasuse menetluse käigus tehtud, nende otsuste kuupäevad, otsuse teinud kohtu või teise võimuorgani nimetused ja lühidalt iga otsuse sisu. Lisage kirjale **nende otsuste koopiaid** (kuna **Kohus** ei tagasta dokumente, on teie huvides saata sinna ainult dokumentide koopiaid ja mitte originaale).

Registraator vastab Teie kirjale. Ta võib küsida täiendavat teavet, dokumente või kaebuse sisu põhjalikumat seletust. Teid võidakse informeerida, kuidas Konventsiooni on analoogilistel juhtudel eelnevalt tõlgendatud. Kui selguvad takistused Teie kaebuse menetluseks, teavitatakse teid nendest. Tuleb meeles pidada, et **registraator ei saa teid nõustada selle maa seaduste tõlgendamises**, kelle peale te kaebate.

Kui teie kirjavahetuses registraatoriga selgub, et teie kaebust võib registreerida avaldusena **Kohtule** ja te soovite seda teha, saadetakse teile täitmiseks **ametlik avalduse blankett, mille alusel teie kaebus võetakse Kohtu menetlusse.**

Registraator teavitab teid teie kaasuse menetluse käigust. Menetluse algstaadiumis toimub suhtlemine teiega kirja teel. Ei ole mingit vajadust teie isiklikuks ilmumiseks **Kohtusse.**

Kui võimalik, palgake advokaat. Kui teil ei jätku vahendeid advokaadile tasu maksmiseks, võidakse teile menetluse käigus osutada tasuta õigusabi, kuid seda ei saa teile lubada enne, kui teie kaebus on menetlusse võetud.